

Verslag zesde bijeenkomst van de gespreksgroep Omwonenden 'Wind voor Buren' 28 april 2021

Toelichting gebruikte symbolen in verslag:

V: Vraag

A: Antwoord

O: Opmerking

19.15 Inloggen in de Teams vergadering

19.30 Start 6e bijeenkomst gespreksgroep Omwonenden

Niels opent de bijeenkomst en heet stipt 19.30 uur iedereen welkom. Er zijn vier leden die niet deelnemen zo lang deze digitale vorm van bijeenkomsten aan de orde is. Eén lid heeft zich op het laatste moment moeten afmelden vanwege persoonlijke omstandigheden. Zeven andere leden blijken niet aan deze digitale bijeenkomst deel te nemen; de redenen daarvoor zijn niet bekend omdat zij zich niet hebben afgemeld. Er zijn digitaal 9 deelnemers aanwezig. Daarnaast zijn er zes toehoorders aanwezig. In totaal nemen 24 personen deel aan de bijeenkomst.

V: Hoe zit het met overbelasting op het net? Ik hoor steeds vaker berichten dat het net niet alle stroom aan kan. In Duitsland wordt bijvoorbeeld steeds vaker op gas overgestapt. Speelt dit hier in Nederland ook? Hier gaan wij juist van het gas af terwijl ze daar er weer meer gebruik van maken. Graag zou ik daar wat meer informatie over ontvangen.

A (Niels): Dank voor de inbreng. We noteren dit en komen hier gaandeweg de vergadering op terug.

O: In de vorige bijeenkomst werd gedaan alsof boeren zichzelf willen verrijken met deze windturbines. Dat vind ik niet terecht. Ze hebben deze inkomstenbron nodig om te blijven bestaan.

V: Wie nemen allemaal deel aan de vergadering? Wie zijn de 'guests'? Het is me allemaal niet duidelijk met wie we te maken hebben. Wie zijn nu lid van de gespreksgroep?

A (Niels en Elza): in beeld staan de leden van de gespreksgroep en de toehoorders. Bij het aanmelden komt 'guest' in beeld, dat is iets technisch, en betekent niet dat deze mensen 'te gast' zijn. Dat is inderdaad verwarrend. T.a.v. leden gespreksgroep, bij aftrap is besloten naam en toenaam van de leden van de gespreksgroep omwonenden niet te delen. Maar we kunnen ons voorstellen dat u inmiddels wel een beeld heeft wie lid zijn. Toehoorders zullen, afgezien van inbreng in het begin, niet deelnemen aan de discussies, zo hebben we dat afgesproken.

19.30 – 19.50 Opening, ruimte voor inbreng toehoorders, mededelingen en vaststellen verslag 5^e bijeenkomst van 23-03-2021

- Geen inbreng van toehoorders
- Geen mededelingen
- Vaststellen verslag 5^e bijeenkomst

O: In het verslag wordt niet ingegaan op de inhoud, het gaat enkel om te laten zien dat een vraag beantwoord is. Er is geen aandacht voor de reden waarom antwoorden gegeven worden o.i.d. Zo staat in het verslag bijvoorbeeld dat als de turbines niet voldoen aan de afgesproken normen, omdat er technisch iets niet klopt, er wordt teruggegaan naar de fabrikant. Daar kan je als inwoner niets mee, want dan lijkt het alsof initiatiefnemers het probleem doorschuiven.

A (Niels): Mochten dergelijke problemen zich voordoen, dan zal de initiatiefnemer(s) contact opnemen met de fabrikant zodat dit verholpen wordt. Dit wordt niet bij de bewoners neergelegd. Uitgangspunt is dat geluid en slagschaduw binnen de normen blijven.

O: In mijn ogen zou het tekstueel anders moeten worden opgeschreven. Ik ben het niet eens met het verslag, ik wil dat in het nieuwe verslag opgetekend hebben.

O: Het kan niet zo zijn dat het verslag wordt veranderd op basis van één mening van iemand uit deze groep. Ik denk dat het verslag moet weergeven wat er destijds is gezegd. Als iemand het daar mee oneens is, is dat prima, maar geen reden om het verslag achteraf aan te passen.

O (Frank): In de verslagen van de bijeenkomsten staat wat in die bijeenkomsten is besproken. Ook zullen we een eindverslag opstellen, en daar gaan wij nader in op alle inbreng van de mensen die hebben deelgenomen aan de bijeenkomsten.

O (Matthijs): Nog terugkomend op de vraag over wanneer technische gebreken optreden. Wij als vergunninghouders zijn verplicht aan de eisen te voldoen, binnen de voorwaarden van de vergunning te blijven, bijv. t.a.v. geluid en slagschaduw. Wanneer de windturbine niet doet wat de fabrikant heeft toegezegd – bijvoorbeeld meer geluid maken dan toegezegd -, gaan we daar op in met de fabrikant. Dat hoeven omwonenden dus niet zelf te doen.

O: Op pagina 4 staat: Er staat dat de heer X graag een windturbine wil bezoeken. Dat kan suggereren dat ik sta te springen zo'n bezoek af te leggen, maar dat is niet zo. Ik zou het fijn vinden als het woord 'graag' wordt weggehaald. Het is meer ter informatie dat ik een turbine zou willen bezoeken.

A: Prima, we wijzigen het verslag op dit punt.

O: Er wordt in het verslag de mogelijkheid geopperd om een projectbezoek te doen. Het is belangrijk om duidelijk te maken onder welke omstandigheden zo'n bezoek plaatsvindt. Wanneer er bijna geen wind is, is dat anders dan wanneer er veel wind staat. Punt twee is dat er een geluidsopname moet worden opgenomen. Niemand heeft gevoel bij aantal dB's. Mijn vraag is en blijft, ik heb hem namelijk al enkele keren eerder gesteld: neem een keer een luidspreker mee, en speel het geluid af, zodat iedereen dat kan horen. Dan kunnen we horen hoe het geluid daadwerkelijk is, maar die opname komt er maar niet. Dat vind ik erg vervelend want die zou ik graag willen hebben en daar heb ik nu al meermaals om gevraagd.

A (Niels): Uw verzoek is duidelijk. Volgens mij is hier eerder op ingegaan vanuit initiatiefnemers dat een opname niet eenvoudig is te maken, en dat een dergelijke

presentatie ook niet de werkelijkheid weergeeft. Matthijs, zou je dat nog een keer kunnen toelichten?

A (Matthijs): Een dergelijke opname, en dan afspelen is heel lastig. Ik val in herhaling, maar ik herhaal wat er ook tijdens de bijeenkomst over geluid door de geluidsexpert is gezegd: het beste is om een windturbine te bezoeken. Het is dan afstemmen over op welke dag je gaat. Het beste kan je het geluid ervaren als je ernaar toe op bezoek gaat.

O (Niels): Is het mogelijk om nader in te gaan waarom het afspelen van het geluid van draaiende windturbines in de vergadering niet mogelijk is, dan wel een vertekend beeld geeft?

A (Matthijs): Zomaar bijvoorbeeld met een telefoon een opname maken geeft geen representatief beeld. Het heeft geen zin om zelf een bandje te maken, dat is mijn advies. Ik ga hierover even contact opnemen met de geluidsexpert en kom er in de volgende vergadering op terug (red. procesbegeleiders: of het wordt per mail medegedeeld).

O: Ik neem aan dat het gaat over het bezoek in Rheine waar ik het de vorige keer over heb gehad. Die vrouw waar ik het destijds over had, die woont op 600 meter afstand en zij zegt dat zij geen last heeft. Ze zou hier ons een keer meer over kunnen vertellen. Dat even ter verduidelijking. We zijn welkom om daar eens te gaan luisteren. Moet ik haar vragen een opname te maken?

A (Niels): Vanwege corona kan een dergelijk bezoek niet plaatsvinden. Dank evenwel voor het aanbod.

Met betrekking tot het onderwerp geluid, dat is in een eerdere bijeenkomst al uitgebreid aan bod gekomen. Daar gaan we nu niet weer bij stilstaan, dan komen we niet aan de andere onderwerpen toe.

O: Maar ik wil het hier wel over hebben. Elke keer als ik wat aanstip, zegt u dat we door moeten gaan.

A (Niels): Dat komt omdat uw punt al eerder is besproken en voor vanavond staan drie andere inhoudelijke onderwerpen op de agenda, dus moeten we toch onze agenda nu vervolgen.

O: Ik zou willen voorstellen dat we voortaan kort de notulen bespreken en de agenda volgen. Laten we de inhoudelijke bespreking in gaan. Het gaat er nu alleen om of wat in het verslag staat juist is genoteerd.

O: Op pagina 4 staat 'laten we ingaan op de echte informatie'. We zijn hier nog nooit ingegaan op de echte informatie, dat wil ik even gezegd hebben.

O: Bij mijn weten is de vorige keer gezegd dat fauna beter beschermd wordt dan mensen, dat zou ik graag toegevoegd willen zien aan het verslag.

A (Niels): Dat klopt inderdaad, dat is gezegd. Deze zinsnede zal aan het verslag worden toegevoegd (red. Elza: deze zin staat in het verslag, op pagina. 6).

O (Niels): Afgesproken aanpassingen voeren we door, we stellen het verslag hierbij vast. Daarnaast zullen we het verslag afronden en doorsturen. Opgetekend wordt tevens dat dhr. Eising niet achter het verslag staat.

19.50 – 20.10 Presentatie van de onderzoeksresultaten 'Obstakelverlichting (5 minuten) en bespreking daarvan (15 minuten) (zie bijlage 1, 1a en 1b op de website van initiatiefnemers onder de stukken van bijeenkomst 6)

Presentatie over obstakelverlichting (de lampen op de windturbine) door Matthijs.

O (Frank): Dank voor de uitleg, helder. Indien er vragen zijn, kunt u nu uw digitale handje opsteken.

V: Ik begrijp nu dat als de zichtbaarheid slecht is, de lampen feller worden aangezet zodat wij ze als omwonenden goed kunnen zien. Klopt dat?

A: De lampen starten op 100%. Bij helder weer (zicht >5km) schijnen de lampen minder fel. Je ziet de lampen dan nog wel.

O: We zien ze dus altijd in volle glorie, alleen als we mooi Alpenweer hebben zien we ze niet.

V: In de omgeving van de windturbines staan ook andere hoge objecten (zendmast van RTV Oost bijvoorbeeld). Volgens mij staan daar ook lampen op en die staat altijd aan. Zijn lampen op dergelijke obstakels gelijk aan die op windturbines? Kan ik ze daarmee vergelijken?

A (Matthijs): Ik denk dat dat vergelijkbaar is, maar ik weet het niet precies. Ik weet niet of u de windturbines bij Deventer kent? Het zal daarmee vergelijkbaar zijn, maar met de belangrijke kanttekening dat de lampen op de windturbines in Deventer niet worden gedimd met helder weer. Die techniek was nog niet toepasbaar toen deze windturbines werden gebouwd. Weet Annemarie wellicht wat meer over de lampen op de mast van RTV Oost, aangezien zij daar in de buurt woont?

A (Annemarie): Wij kunnen inderdaad de zendmast van RTV Oost zien en ik denk dat het vergelijkbaar is, maar ook ik weet dat niet zeker.

O (Frank): Het lijkt mij goed als er even achterhaald kan worden hoe het zit met de obstakelverlichting van de mast van RTV Oost. Een poging hiertoe lijkt mij nuttig, dan kunnen wij dit toevoegen aan het verslag.

A (Matthijs): We zullen dit proberen te achterhalen.

O: Wat is dan precies 100% verlichting?

A (Matthijs): De eenheden zijn in Candela. De exacte aantallen zit in het informatieblad dat we rondgestuurd hebben. Daarnaast hebben we ook een video meegestuurd van een recent gebouwd windpark in Gelderland. Op basis van die informatie kunt u zien wat 100% verlichting inhoudt.

V: Ik begrijp dat het grootste deel van de tijd er geen knipperende lampen te zien zijn. Als de lampen wel knipperen, loopt dat knipperen dan wel synchroon? Of ontstaat er een soort disco?

A (Matthijs): Zoals de regelgeving er nu uit ziet moeten overdag witte lampen op de gondel knipperen. Alleen 's nachts branden de rode lampen, die niet knipperen. Het wordt zo ingeregeld dat beide windturbines tegelijk knipperen. Er is dus geen sprake van verschillende knipperende lampen.

V: De lampen aan de masten, waar zitten die precies op de mast? Zit dat op vier kanten van de mast of op twee kanten van de mast?

A (Matthijs): Ik denk dat het aan twee kanten van de mast is. Ik zoek dit nog even uit.

O (Frank): Ik denk dat het voor deelnemers interessant is om te weten: wanneer het mooi weer is, branden de lampen minder fel. Is dit enkel voor overdag of ook 's nachts?

A (Matthijs): Dit geldt voor beide situaties, zowel voor de rode lampen in de nacht als de witte lampen overdag. Het dimmen van de lichten is juist voor 's nachts, zodat de rode lampen niet onnodig fel branden.

O: Indien het voor vliegverkeer is, dan kan je niet voldoen met twee lampjes per mast. Dan zie je vanuit verschillende vliegrichtingen de lampen niet.

A (Matthijs): Wanneer lampen op twee kanten van de mast zitten, zijn de lampen vanuit alle richtingen voor vliegtuigen te zien. Zo staat het ook in de regelgeving en dit is voldoende voor vliegverkeer.

O: Volgens mij is dat niet zo, dat kan nooit.

20.10 – 20.30 Presentatie van de onderzoeksresultaten 'Planschade' (5 minuten) en bespreking daarvan (15 minuten) (zie bijlage 2 op de website van de initiatiefnemers onder de stukken van bijeenkomst 6)

O (Frank): Ik stel voor dat we eerst de presentatie volgen, daarna een korte pauze houden en dan ingaan op de vragen over planschade.

20.30 – 20.35 Pauze (niet uitloggen uit Teams vergadering)

V: Er werd gezegd dat je planschade moest indienen bij gemeente Hof van Twente. Is dit ook zo als je daar niet woont?

A (Hans): U moet het verzoek indienen bij de gemeente die het bestemmingsplan vaststelt. Het maakt niet uit of u ook in die gemeente woont.

O: Prima, dank. De meeste mensen hier wonen namelijk niet in de gemeente Hof van Twente maar in de gemeente Borne, maar zij moeten dus in Hof van Twente indienen.

V: Kunnen mensen maar één keer planschade indienen? Ook als beide windturbines doorgaan? Of kun je per windturbine planschade indienen?

A (Hans): Als de komst van de windmolens in één bestemmingsplan worden vastgelegd, kan er één keer een verzoek om planschade worden ingediend. Maar dan wordt wel gekeken naar de effecten van beide turbines, naar het totaalplaatje.

V: Ik begrijp dat in de wet vastligt dat mensen die er nu nog niet wonen, maar later wel als de windturbines worden gebouwd geen planschade kunnen claimen als zij bij de koop van het huis hadden kunnen weten dat die turbines er zouden kunnen komen. U kunt daar niks aan doen, maar dit vind ik toch vreemd. Wellicht dat mensen zich daar namelijk helemaal niet van bewust zijn. Daarnaast sprak u over officiële berichtgeving van overheidswege. Wat is dat? Wanneer kan men weten dat er mogelijk windturbines komen?

A (Hans): Dat gaat over het onderwerp voorzienbaarheid: wat wist men of kon men weten toen men de woning kocht. Dat gaat niet alleen over een bestemmingsplan dat is vastgesteld. Dat kan ook een structuurvisie zijn, een voorontwerp bestemmingsplan etc. Het gaat om een formeel ruimtelijk plan. Indien dit het geval is, zegt de overheid: dit had u kunnen weten. Daar is geregeld discussie over, wat had je op welk moment kunnen weten? Het gaat echter om ruimtelijk relevante plannen die formeel zijn gepubliceerd.

O: Is bij dit project Wind voor Buren dit moment al bereikt? M.a.w. is er nu al een officieel bericht van overheidswege dat deze windturbines er kunnen komen?

A (Matthijs): Naar onze kennis is dit gebied niet eerder aangewezen als gebied voor windturbines in de door de heer Marskamp (Hans) genoemde ruimtelijke documenten. Dus nu nog niet.

V: Wie betaalt de planschade? En aan wie? Hoe verloopt dat proces?

A (Hans): Men kan individueel een verzoek om planschade doen. Wat je ook ziet is dat er een advocatenkantoor of een stichting optreedt die de aanvragers vertegenwoordigt. Ook dan blijft het feit bestaan dat er per afzonderlijke woning een aanvraag moet worden gedaan en 300 Euro moet worden betaald. Het is zo dat u de aanvraag indient bij de gemeente. De gemeente moet de planschade ook aan u vergoeden. De gemeente zal zelf proberen de kosten te verhalen op de initiatiefnemers. Indien gemeente bedrag X aan u heeft betaald, dan gaat gemeente met dat bedrag naar initiatiefnemers. In de procedure kan initiatiefnemer wel bezwaar aantekenen tegen het besluit van gemeente om planschade toe te kennen (mogelijk vinden ze het te hoog). Dit is het recht van de initiatiefnemers, net zoals u als inwoner ook bezwaar kan maken tegen een eventueel besluit over de hoogte van de planschade (mogelijk vindt u het te laag).

V: In het verhaal van maatschappelijke kosten- en batenanalyse gaat het ook over recreatie, ecologie e.d. Blijkbaar is er een lijstje dat groter is dan alleen planschade maar wat wel onder één hoofdstuk valt. Ook onbalans op het netwerk kost geld. Zit dan nu in de prijs verwerkt van windenergie? Ik heb documenten toegestuurd en ik raad aan die te bestuderen.

A (Matthijs): Ik heb de door u gestuurde stukken nog niet gelezen, omdat deze kort voor de vergadering zijn toegestuurd. Over onbalans op het netwerk: dat ontstaat als er meer of minder elektriciteit wordt opgewekt door onder andere windmolens dan vooraf is voorspeld. Als er meer wind- en zonne-energie in de elektriciteitsvoorziening

komt, kan dat een grotere rol spelen. Er wordt gezocht naar oplossingen, bijvoorbeeld in de vorm van batterijen. Als er meer elektriciteit wordt opgewekt dan gedacht, kan dit overschot korte tijd in een batterij om vervolgens in het elektriciteitsnet te worden gevoed als er juist minder wordt geproduceerd dan verwacht. Daarmee wordt onbalans beperkt of voorkomen. Dat zijn ontwikkelingen die gaande zijn.

V: Door wie wordt uw onderzoek betaald?

A (Hans): De kosten voor het onderzoek naar planschade worden in principe betaald door de gemeente. Er zijn gemeenten die dit ook proberen te verhalen op initiatiefnemers. Er is wel discussie tussen juristen of dit wel of niet acceptabel is. Uitgangspunt is dat gemeente procedurekosten voor zijn rekening dient te nemen.

V: In hoeveel van de gevallen zijn er ook procedures doorlopen en zijn er gevallen bekend waar daadwerkelijk uitkering heeft plaatsgevonden? Het komt op mij over als een heel lang proces waarbij zowel gemeente als initiatiefnemers geen zin hebben om geld uit te keren. Daarnaast zit er nog soort eigen maatschappelijk risico van 2% (of iets meer) van de woningwaarde in, dat vind ik nogal fors. Hoe werkt dit nou in de praktijk? In hoeverre is uw vaststelling van de planschade ook onafhankelijk?

A (Hans): Qua duur valt het best mee. Binnen bepaalde termijnen moet de gemeente een besluit nemen, dat duurt maximaal ongeveer een half jaar. Vooral de eventuele rechterlijke procedures maken het lang. Wat betreft het feit dat gemeenten geen zin hebben om geld te betalen, dat speelt eigenlijk niet. Zij zullen de kosten namelijk verhalen op initiatiefnemers, dus het maakt voor hen niet uit in die zin. In hoeverre hier sprake is van schade, daar worden procedures over gevoerd. Mijn ervaring is dat bij dit soort grote projecten ook veel in de minne afgehandeld wordt. Wanneer u akkoord gaat met de bedragen, dan kan alles relatief snel afgehandeld worden. Een rechtsgang duurt echter langer uiteraard.

O: Wanneer iemand hier bij zit, kan diegene dus geen planschade meer indienen? Omdat diegene al voorkennis heeft n.a.v. deze groep?

A (Frank): Nee, de overheid moet kunnen verwijzen naar een officieel document. Deze gespreksgroep doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van mensen om planschade in te dienen.

A (Hans): Er moet een ruimtelijk relevant document zijn. Deze gespreksgroep is dat uiteraard niet.

O (Annemarie): Bedragen worden uitgekeerd wanneer de gemeente het besluit heeft vastgelegd.

A (Hans): In sommige gemeenten werkt dat zo, sommige gemeenten wachten met uitkeren totdat de beroep- en bezwaarprocedure is afgerond.

V: Planschade zou altijd worden verhaald op initiatiefnemers? Klopt dat? Dat gemeente dus altijd zal terugkomen bij initiatiefnemers?

A (Hans): Dat pogen gemeenten wel te doen. Gemeenten hebben tegenwoordig de mogelijkheid de schade te verhalen. Er wordt nu vaak pas door de gemeente meegewerkt aan een bestemmingsplan wanneer door de initiatiefnemers medewerking aan planschade is toegezegd.

V: Kunt u een inschatting doen van welke planschade wij tegemoet kunnen zien qua grootte van bedrag?

A (Hans): Dat was net ook zichtbaar in de percentages zoals ze in de Powerpoint staan. Dat is nu nog niet in absolute getallen te benoemen.

O: Er zit blijkbaar ook een X percentage in wat 'eigen risico' is van de omwonenden zelf. Als ik snel reken, blijft er 2 à 3 procent over aan planschade wat uitgekeerd wordt. Stel je hebt een huis van vijf ton, krijgt die bewoner dan 2 à 3 % van die som? Gebeurt dat ook weleens?

A (Hans): Ja dat kan gebeuren als dit inderdaad het geval is. Dit soort bedragen zijn in de praktijk ook wel uitgekeerd.

V: Er wordt gesproken over die overeenkomst tussen gemeente en initiatiefnemers m.b.t. schadevergoeding. Is die overeenkomst er al?

A (Matthijs): Nee die overeenkomst is er nog niet, zo ver zijn we nog niet in dit proces. Dat wordt pas later in het proces besproken en vastgelegd.

V: Hoe wordt dit aspect van planschade meegenomen in jullie budget? Hoe gaan jullie daarmee om in jullie financiering?

A (Matthijs): Er wordt een op een later moment planschaderisicoanalyse gemaakt die een inschatting geeft waar we ongeveer rekening mee moeten houden.

V: Er werd aangegeven dat wij een claim moeten indienen bij de gemeente. Ik vind het vreemd dat de initiatiefnemers dan als derde partij daar bezwaar tegen kunnen indienen bij de gemeente. Dat lijkt mij juridisch een wat wonderlijke constructie.

A (Hans): Wanneer er een overeenkomst is gesloten over het verhalen van de planschade door de gemeente bij de initiatiefnemers, dan zijn initiatiefnemers ook formeel een derde partij. Tegen het genomen besluit staat bezwaar en beroep open voor zowel aanvragers, u als inwoner, en initiatiefnemers.

V: De gemeente lijkt dan te fungeren als brievenbusfunctie. Andere vraag nog, Matthijs, wat is jullie ervaring met planschade en hoe vaak gaan jullie daar tegen in beroep wanneer er door de gemeente is besloten dat planschade uitgekeerd dient te worden?

A (Matthijs): Of wij bezwaar maken, hangt af van de argumentatie voor een bepaald bedrag. Er is veel jurisprudentie aanwezig. Wanneer wij grote afwijkingen zien, maken we daar wel eens bezwaar tegen. Vanuit het belang om een gelijke lijn in besluitvorming te houden. De argumentatie moet wel in lijn zijn, is ons standpunt.

V: Kun je een procentuele inschatting geven hoe vaak jullie bezwaar maken? Gewoon om de mensen een idee te geven?

A (Matthijs): Ik snap de vraag heel goed, maar daar kan ik nu geen antwoord op geven, ik heb dat beeld niet.

V: Ik zou dat wel graag terug zien in het verslag. Graag noteren.

O (Frank): Akkoord, Matthijs wil je dit nog proberen te achterhalen? Dan kunnen we dit opnemen in het verslag.

A (Matthijs): Ik ga ernaar kijken, maar kan nu nog niet beloven dat we die gegevens paraat hebben.

V: De vraag van de heer X, over de uitbetaling van bedragen. Als we kijken naar de inwoners van Groningen, hoelang kan dat dan gaan duren? Het lijkt een ontzettend lang en traag verhaal te worden waarbij uiteindelijk misschien wel niets uitbetaald wordt.

A (Hans): Zo werkt het niet helemaal. De gemeente moet uiteindelijk de vergoeding betalen. Daarbij zijn er twee mogelijkheden. De gemeente betaalt zodra er een besluit is genomen of wacht totdat het besluit onherroepelijk is geworden. U heeft wel recht op rente vanaf het moment dat het verzoek is ingediend.

O: Wellicht kunnen jullie (richting Matthijs) op basis van jullie bestaande projecten kijken naar welk bedrag er uitgekeerd wordt. Realisatie vs budget uit eerdere projecten zou een goede mogelijkheid zijn om hier eens nader naar te kijken.

20.35 – 21.15 Presentatie en bespreking voorstellen initiatiefnemers (zie bijlage 3 en 3a op de website van initiatiefnemers onder de stukken van bijeenkomst 5)

O (Frank): De presentatie is de vorige keer gegeven. Wellicht hebben leden daar nu nog een mening en of reactie op. Dan is daar nu het moment voor.

V: Hoelang duurt het voordat een boom zo hoog is dat het helpt zicht van de

windturbine te ontnemen? Dat is wel 25 jaar. Ik ben 'blij' met bereidheid bomen te planten, maar dat helpt natuurlijk niks voor het zicht. Zien jullie dat als realistisch?

A (Matthijs): Begrijpelijke opmerking. Een klein sprietje heeft natuurlijk weinig nut.

Dat zou iets zijn wat we in de verdere uitwerking met de omgevingsraad nader kunnen uitwerken. Snelgroeiende struiken kunnen bijvoorbeeld beter zijn in die zin dan bomen. Er is vast een middenweg te vinden om met elkaar een concreet plan te maken en elkaar tegemoet te komen.

O: Het idee dat je met struiken zichtbaarheid wegneemt, dat is toch onbegrijpelijk? Zulke hoge struiken ken ik niet. We kunnen wel in overleg treden, maar dat duurt misschien wel 15 jaar. Ik zie dit soort voorstellen als weinig realistisch.

A (Niels): Wat betreft de inzet van struiken e.d., dat is echt iets voor de nadere uitwerking. Dan kan ook gekeken worden waar dergelijke zaken wel zin hebben.

O: Het feit dat initiatiefnemers niet willen toegeven op geluid laat mij wel zien hoe de zaken in elkaar zitten.

V: Enige punt dat ik nog heb, ik ben met veel dingen het oneens, maar geluid is voor mij echt het meest heikele punt. En dan richt ik mij toch ook richting gemeente. Ik vind het geluid absoluut onvoldoende.

O (Niels): Het is uw goed recht dit aan te kaarten. Initiatiefnemers hebben vooral te maken met de toetsingskaders en daar hebben zij naar gekeken, of het initiatief daarbinnen uit te voeren is. Dat ligt op tafel en die onderzoeken zijn bekend. Het vervolg loopt in het nadere traject omtrent vergunningen en ruimtelijke procedure.

O: Ik vind het mooi dat er sowieso iets gebeurt en iets wordt geluisterd. Het zijn deels natuurlijk ook oplossingen die in de eerste gespreksgroep al aan de orde zijn gekomen, zoals de mogelijkheid om de positie van de westelijke windturbine iets aan te passen. Geluid is natuurlijk een wezenlijk issue en voor mij is ook de hoogte van de turbine van belang. Initiatiefnemers hebben ook gezegd, daar kan verder niet aan gesleuteld worden. Er wordt wel naar een oplossing gezocht, maar een omgevingsraad is natuurlijk niet echt een oplossing. Waar het echt om gaat, hoogte van de turbines en geluid, daar wordt dan niks aan gedaan. Aan de kern verandert er niet zo veel.

O (Matthijs): In het begeleidend document bij deze voorstellen staat meer informatie omtrent de hoogte van de turbines en geluid. Op basis van het geluidsonderzoek en de geluidsexpert denken wij dat beperkende maatregelen op het gebied van geluid geen meerwaarde hebben voor de omgeving. Dat heeft naar onze inschatting geen merkbaar effect – ook omdat er qua geluid weinig tot geen verschil zit tussen hogere en lagere windturbines. Slagschaduw kan daarentegen echt hinderlijk zijn. Door die te beperken, denken we echt hinder te beperken voor omwonenden. Daarom doen we deze voorstellen. Zo is ons voorstel om de westelijke turbine op de zuidelijke positie te plaatsen een combinatie van zowel technische redenen als geluiden uit deze gespreksgroep. Geluid is zowel een omgevings- als technische reden. Vooral vanuit het aspect externe veiligheid gelden belangrijke technische redenen. Het gaat daarbij met name om het scoutinggebouw. Daar zijn nog geen definitieve uitkomsten over, maar voorbarig daarop, in combinatie met geluid, is ervoor gekozen om de positie van de westelijke turbine te bepalen. Het is niet zo dat die noordelijke positie niet mogelijk was. Maar op basis van dit proces, in combinatie met geluids- en externe veiligheidsonderzoek is besloten de locatie van de turbine te bepalen.

O: Die opmerking zie ik dan ook graag in het verslag naar voren komen.

O: Dat toegeven op slagschaduw, gaat dat alleen over slagschaduw op de gevel? Of gaat het nu ook over de tuin? En als ik mijn gordijnen dichtdoe telt het niet meer mee.

A (Matthijs): Of u uw gordijnen open of dicht heeft, maakt niet uit. In de berekening wordt ervan uitgegaan dat u uw gordijnen open heeft. Het gaat om slagschaduw op de gevel. Zoals in het slagschaduwonderzoek is aangegeven en reeds enkele keren in het proces is aangegeven, zal het aantal uren slagschaduw in de tuin ongeveer overeenkomen met de slagschaduw op de gevel. Deze maatregel heeft dus op beide effect.

O: Zet dat dan zo op papier. Wees duidelijk.

21.15 – 21.25 Ruimte voor extra toelichting participatie in Buren Energie (zie bijlage 3 op de website van initiatiefnemers onder de stukken van bijeenkomst 6)

V: Wordt duidelijk wie belanghebbers zijn in de onderneming Buren Energie en waar ze wonen?

A (Siward): Nee dat wordt niet inzichtelijk, dat mag per wet ook niet.

O: Waar wonen de participanten?

A (Siward): Er zijn nog niet zoveel participanten, we zijn nog niet echt begonnen, omdat in deze fase er nog te weinig zekerheden zijn. En ik kan de adressen uiteraard vanwege privacywetgeving niet met u delen.

V: Ik hoor dat er een ALV is geweest. Is daar een verslag van? Dat zou ik graag ontvangen.

A (Siward): Daar is een verslag van. Dat kan echter niet met u worden gedeeld, omdat u geen lid bent.

O: Dan wil ik lid worden, hoeveel kost dat?

A (Siward): het lidmaatschap kost € 10,- per jaar.

O: Noteer me maar als lid.

A (Siward): U kunt zich als lid aanmelden op [aanmelden via de website](#). Maar het is niet de bedoeling dat u alleen lid wordt om tegenstand te bieden, dat wil ik even voor de volledigheid melden.

O: Waarom gaat u daar van uit? Ik ben gewoon geïnteresseerd. Op welke website kan ik me aanmelden?

A (Siward): Dat is <https://burenenergie.wordpress.com/>

O: Over de rendabiliteit van dit soort projecten heb ik een tweetal opmerkingen, aandachtspunten. De eerste is dat de Tweede Kamer nav een motie onderzoek doet het kostendeel, die zouden niet goed meegenomen worden bij wind- en zonprojecten. Verder heb ik gekeken naar de Europese CBS-gegevens gekeken mbt kosten van hernieuwbare energie en hoeveel iedere burger daar van moet dragen.

O (Niels): Het zou fijn zijn als u dit op mail kunt zetten. Dan kunnen we er naar kijken, in hoeverre het relevant is voor dit project.

A: Ik zal u de info toesturen.

O: Zo lang de subsidiekraan loopt, gaat het circus verder.

21.15 – 21.30 Vooruitkijken op afsluitende bijeenkomst van 25 mei 2021

O (Niels): Op 21 mei versturen wij een concept eindverslag over dit gehele participatieproces en daar kunnen jullie in de volgende bijeenkomst op reageren.

O (Frank): We zullen proberen een concept eindrapportage op te leveren. Elementen die daarin opgenomen zullen worden zijn bijv.

- het aantal deelnemers en de opgetreden veranderingen
- de inhoudelijke onderwerpen die we besproken hebben en de ruimte die er al dan niet lijkt te zijn bij de initiatiefnemers om te schuiven in de plannen
- hoe wij met onderwerpen zijn omgegaan die niet technisch onderzoekbaar waren zoals draagvlak
- hoe wij als procesbegeleiders het gelopen proces beoordelen en welke conclusies we kunnen trekken.

V: Aan het begin van de bijeenkomst heb ik twee vragen gesteld. Volgens mij heb ik daar nog geen antwoord op gekregen. Waarom hebben wij die turbines überhaupt nodig? Dragen ze daadwerkelijk bij aan de lokale energiebehoefte of gaat de energie naar de grotere datacenters? Daar vrees ik namelijk wel voor. Verder lezen we steeds over een overbelasting van het elektriciteitsnetwerk. Je vraagt ja af wat het nut de noodzaak van windenergie is, nu we zien dat de capaciteit van fossiele brandstoffen niet wordt afgebouwd. Duitsland gaat bijvoorbeeld weer vaker over naar stookolie.

Dat is toch vreemd? Ik heb het idee dat elke gemeente hier voor zichzelf mee bezig is en dat er een landelijke aanpak ontbreekt. Ik vind het verontrustend dat een particulier met wat grond zo makkelijk windturbines kan oprichten. Dat zou vanuit de overheid geregeld moeten worden en minder op basis van particuliere initiatiefnemers.

A (Matthijs): Deze vragen kunnen we beantwoorden. Wel om alvast aan te geven, is dat er landelijk een Klimaatakkoord is en dat daaruit onder andere de RES volgt. Daar zijn dit soort initiatieven dan weer voor nodig, om die doelstellingen te halen.

O: Zien wij ook wat er gebeurt met onze opmerkingen op de concept versie van het eindverslag?

A (Niels): Jazeker. Het concept-eindverslag wordt opgestuurd op 21 mei. Op 25 mei bespreken we dat met elkaar. Uw opvattingen en de opvattingen van de initiatiefnemers zullen we betrekken bij het opstellen van het verslag. We maken ook ruimte in het eindverslag om uw eigen opvattingen over het verloop van dit participatieproces en over inhoudelijke punten te vermelden. Daar staan we 25 mei bij stil. Daarna maken wij als procesbegeleiders het definitieve eindverslag op. Wij zullen u dat rond 1 juni toesturen. Dat gaat dan ook naar de gemeenten, de initiatiefnemers en de pers, zodat alle geïnteresseerden er kennis van kunnen nemen.

V: In de eerste vergaderingen is draagvlak besproken en dat het naar het eind is verplaatst. Volgens mij stond dit nog uit, maar het kan zijn dat ondertussen anders is besloten, om het niet meer te bespreken.

A (Niels): Daar is wel bij stilgestaan, maar daar kwamen we niet goed uit. In het eindverslag zullen we daar op ingaan.

21.30 Rondvraag en reflectie op deze bijeenkomst

Er zijn geen vragen of aandachtspunten ten aanzien van het verloop van de bijeenkomst. Niels sluit de bijeenkomst af rond 22.15